

ישראל תושפע מן השינוי המתגבש במדיניות החוץ של ארצות הברית. שינוי זה נוגע לעמדות האמריקאיות באסיה, והוא מושפע ממהלך המלחמה בוויאטנאם, ומתחזקותה של סין הקומוניסטית. בדעת יועציו של הנשיא ג'ונסון לגבש שני קה"הגנה, בין אסיה לבין אירופה, כשהקו הראשון נישען בעיקר על פרס, והקו השני עובר בארצות המרחב. ישראל, ירדן ולבנון נחשבות כנקודות מישען עיקריות של הקו השני. ייעושה גם נסיון מרוכז לנסרל את הספעתו של גמאל עבד אל נאצר.

החלק המוצע לישראל: חימוש מוגבר, אותו רואה וושינגטון כמטען בלתי מבוזבז נגד התחזקות מצרית; ויחד עם זאת התחייבות ישראלית שלא להשתמש בנשק זה כהתקפה על ירדן או לבנון. הפרת תנאי זה תביא להתערבותם של כוחות אמריקאיים.

הפגישה בין לוי אשכול לבין לודוויג ארהארד היא וזרי אית, תיערך זמן קצר לאחר כינון היחסים הדיפלומטיים. לא סן הנמנע, כי הפגישה תיערך בגרמניה עצמה, ולא בארץ שלישית.

מיד עם פתיחת מושב הקיץ של הכנסת יערכו הרתיים הסתערויות למען אישורם של שלושה חוקים: חוק השבת, תיקון

העם

אביב! אביב!

הרהפסת הוא חג האביב. הוא נחוג בכל התקופות, בכל התרבויות. זמן רב לפני שהדת היהודית זיהתה את החג עם האגדה של יציאת מצרים, כבר נחוג החג בארץ כנען. בני השפלה וההר, הגליל והעמקים, התייחדו עם הטבע, שוטטו בנוף ארצם — אז כמו היום.

השבוע נעו מאות אלפי ישראלים. בי כל צעד ראו את צבעי האביב, הריחו את ריחות האביב. רוח הטבע המתחדש חדרה ללבם, הביאה עימה אופטימיות שלא נבעה משום סיבה מיוחדת.

אולם השנה, שלא כמו בשנים קודמות, היתה לאופטימיות זו סיבה מוצקה. כי האביב לא שלט רק בטבע הדומם, בין חיות השדה ועוף השמיים. הוא ליבלב גם בעולם המדיני. השתיל ששתל אלחביב בורגיבה באדמת

נהגו, איש איש לפי דרכו, כאילו היה מגוי וגמור עימם לעקר את יוזמתו של בורגיבה. כל אחד מהם המציא לכך שיטה מקורית חדשה.

שיטת לוי אשכול: בורגיבה אומר רק מה שאנחנו אמרנו כל הזמן. משמע: נשיא תוניסיה חורו, בעצם, על קו ציוני מקובל. טיעון זה נותן בידי אויביה השלום בקרב הערבים נשק מצויין: בורגיבה עושה את רצון הציונים.

שיטת אבא אבן: יוזמת בורגיבה מעירה על ההתפכחות בעולם ה"ערבי. משמע: כל הערבים מטומטמים, אבל בורגיבה מטומטם קצת פחות. מאחר ש"הדובר הוא אבא אבן, איש צעיר שלא התנסה מעולם בשום מאבק, ואילו ה"מדובר הוא בורגיבה, מנהיג מהולל של מלחמת שיחרור מוויינת, שרביץ בבתי-סוהר והמסכן עתה שוב את חייו — הרי היתה בכך שחצנות שגבלה עם המגוחך.

שיטת גולדה מאיר: אם ירצה בורגיבה לבוא לישראל, נקבל אותו ב"ברכה. משמע: בורגיבה הוא חורב-בשובה, ועליו לעלות ברגל למדינה הציונית כדי לקבל כאן ברכה. הדבר פורסם ברחבי העולם, העמיד את בורגיבה באור שלילי ביותר. הוא ייאש אפילו את ידידי-ישראל הנאמנים ביותר במשרדי החוץ הזרים.

שיטת משרד החוץ הישראלי: יוזמת בורגיבה מוכיחה את ירידתו של נאצר. משמע: נסיון ברור להקים את מכות-התעמולה האדירה של עבד-אל נאצר נגד יוזמת בורגיבה, בה בשעה ש"בורגיבה עצמו עושה את הכל כדי ל"זהות את עבד-אל נאצר עם יוזמתו.

שיטת שמעון פרס: בורגיבה מעביר את המלחמה מן הזירה הצבאית לזירה המדינית. משמע: נשיא תוניסיה אינו פועל למען השלום, אלא המציא נשק חדש נגד ישראל. כל יוזמת שלום פוגעת, בעצם, בישראל. הכוונה זו צוטטה השבוע בהרחבה בעיתון תוניסיה, גראתה שם כי תגובה מוסמכת של ממשלת ישראל.

שיטות אלה היו ברובן טבולות בשבחים ריקים לבורגיבה, "מלמעלה למטה", כי אנשי-תרבות המוצאים מילה טובה למצח-שדנעליים המראה סימני תבונה. אולם בעליהן לא הצליחו להשמין אלא את עצמם, כי גם האורח הישראלי הממוצע, שאינו בקיא בהלכות מדיניות, החל מסקן פק בסעם הראשונה אם מנהיגים אלה אומנם מעוניינים — או מסוגלים — להשיג שלום.

שלוש אהנות

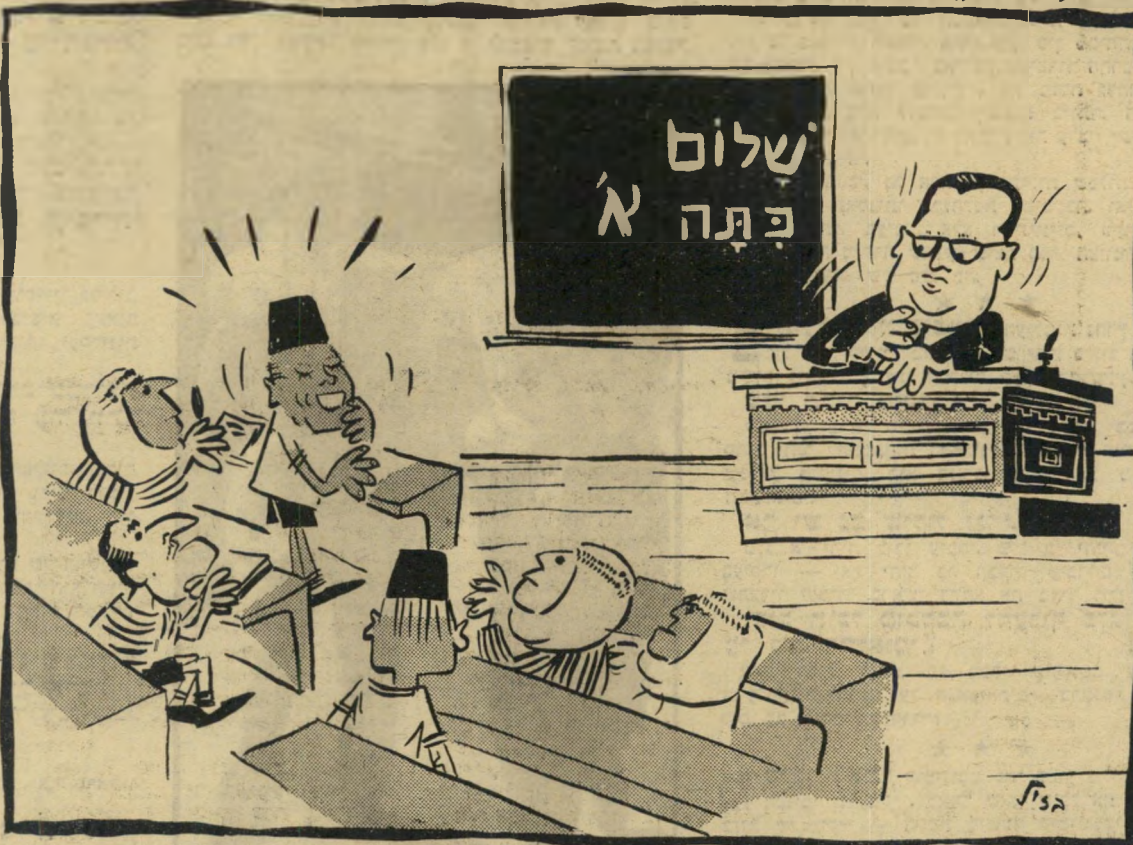
מה צריכה ממשלת ישראל לעשות כדי לעזור לבורגיבה? על כך ענה השבוע בורגיבה עצמו: "עלינו לפעול להבטחתם של פיצויים ופיקודים לפליטים הערביים, ולפעול לכך שההחלטות הבינלאומיות ב"עניין הפליטים יבוצעו הלכה למעשה". הוסיף בורגיבה, במשפט שהופנה ב"מישרין לממשלת ישראל: "צריכות לבוא הצעות והצעות נגד ופעולות בינלאומיות לפתרון בעיית פלסטיה. המצב מחייב ער-כה מחודשת, ואסור לנו לומר שאיננו מסוגלים לעשות זאת".

היו אלה דברים ברורים. בורגיבה הזמין מישראל, הצעות נגד, יוזמה לפעולות בינלאומיות. במילים אחרות: תחת לחבק את בורגיבה או לנצלו לרעה (ראה לעיל), על ממשלת ישראל לפרסם הצעות-שלום של יעציריו את העניין קרימה, ושיתנו גם לערבים את ההרגשה כי הקפאון נשבר. כן על ישראל להפעיל מוסדות בינלאומיים ומתווכים מתאימים.

"לא לתווך בינינו..." גולדה מאיר השיבה פניה זו ריקם. אמרה היא, השבוע, בראיון: "אילו מישהו היה מקבל על עצמו לא לתווך בינינו לבין הערבים לגבי עצם הבעיות, אלא להביא לפגישה ישירה בין שני הצדדים, היינו בוודאי מברי כיום אותו על כך".

כלומר: דחיה מפורשת של רעיון ה"תיווך (למשל של דה-גול, טיטו או אר טאנט), ושל רעיון תוכנית-שלום ישראלית. במקום אלה באה דרישה שהיא בלתי-מצאוית לגמרי: שמנהיגי ערב ייפגשו בגלוי עם מנהיגי ישראל, בלי כל תנאי אים מוקדמים, ומבלי שהוכשרה הקרקע לכך מבחינה נפשית ומדינית. בלשון פוליטית, זוהי דחיה מוחלטת של יוזמת בורגיבה.

טימו נכנס לעניין. אולם בורגיבה הלך בדרכו, תוך התעלמות גמורה מעמדת

"אתה מתקדם, בורגיבה!"

בחוץ ניתוח מתים, ותיקון בחוק נישואין וגירושים. התיקון בחוק ניתוח מתים נועד להגביל את סמכות הרופאים, ואילו התיקון בחוק נישואין וגירושים בא להטיל את תחולת השיפוט הרבני גם על זוגות מעורבים.

חרות תעורר בכנסת את שאלת פעילותו של נשיא המדינה בפרשת התפטרותו של אהרן בקר. לדעת חרות, אסור היה לנשיא לערב את מיסקל מישרתו הממלכתית ביישוב סיכסוך פנים-מפא"י או הסתדרות.

בנק אגודת-ישראל יפתח מיד אחרי החג. על אף שהרשויות לפתיחת הבנק יתן לאגודת-ישראל כאתנן על מעסה פוליטי, ואף זכה בשל כך לכינוי "בנק המימשל הצבאי", נמצאות רוב מניותיו בידי אנשים שאינם שייכים למפלגה. גם רוב חברי ההנהלה של הבנק אינם אנשי המפלגה. ליד הבנק תוקם חברה להשקעות, שמנהלה הכללי יהיה כפי הנראה פינחס רוזנברג, שהיה מסובך בעיסקות-ההפסד של חברת דיונגוף מערב-אפריקה, ושחפור לשעבר של מנכ"ל משרד המיסחר והתעשייה מיכאל צור בחברת זורו.

אחרי שירדו סיכוייו של אשר בירנתן להיות שגרירה הראשון של ישראל בגרמניה המערבית, תוצע לו משרה דיפלומטית אחרת. במשרד החוץ נשקלת מועמדותו של מנכ"ל משרד הבטחון לשעבר כשגריר בברזיל.

שביתת המלפונאים היתה סנונית ראשונה. צפויות שביתות רציניות בכמה שירותים חיוניים אחרים, תחת לחצם הגובר של בעלי הדרגות (והמשכורות) הנמוכות. טענות העיקריות של דורשי השביתות: ששת החודשים הקרובים הם הזדמנות האחרונה לתקן עיית-יטכר, כל עוד עומדת מפא"י בפני מערכת-הבחירות הכפולה להסתדרות ולכנסת. בכמה מקומות עבודה גדולים של הממשלה, כבר מתנהלים גישושים שמסרתם להיננות בשקט לפחות לחלק מתביעות העובדים, כדי למנוע שביתות.

יחסים מרחביים

איך להרוס

האם מנהיגי ישראל מתנגדים לשלום? או שמא הם איבדו זה מכבר כל כשרון לפעול למענו?

שאלות אלה החלו רווחות, ולאן דחקא בלחש, בין ידידי ישראל בבירות אירופה. ישראלים בפאריס, בלונדון, ברומא ובבירות אחרות החלו שומעים אותן בתכיפות מסרירה.

ואכן, הנציגים המדופלמים של ישראל